

השיטה: חטיפות חיילים, המבצע: ארגון חדש - חמאס

זמן קצר אחרי היווסדו התחיל חמאס להתמקד בחטיפות חיילים ורשם לעצמו הצלחה בולטת – החשש מטרמפים התחיל להתפשט ברחבי ישראל. אחד החטופים היה אילן סעדון, שעלה לרכב שבו היו אנשי חמאס מחופשים לחרדים. 20 שנה אחרי גם במשפחתו משלימים עם העובדה שהאחראי לחטיפה, שכלוא בישראל, עשוי להשתחרר

מאת: עינת בר • 14:56 • 05.12.2007

נהוג לחשוב שהאינתיפאדה הראשונה (וזו שבאה אחריה) שינתה את חיינו כאן. אחת הדוגמאות הכי בולטות לכך הוא החשש שנוצר בישראל לעלות על טרמפים עם אנשים לא מוכרים. במשך שנים זו היתה דרך קלה, נוחה וזולה להגיע ממקום למקום אבל שתי חטיפות בשנת 1989 שינו הכל.

אילן סעדון ז"ל

ב-16 בפברואר 1989 נחטף ונרצח החייל אבי ספורטס שעלה על טרמפ בצומת הודיה. הרוצחים היו אנשי חמאס – ארגון צעיר וקטן באותם ימים, שהוקם על ידי תנועת "האחים המוסלמים". אחת ההנחיות המרכזיות שקיבלו אנשי הארגון היתה לחטוף חיילים ישראלים על-מנת שישמשו כקלפי מיקוח במו"מ לשחרור אנשי חמאס העצורים בישראל.

פעילי חמאס מילאו אחר הפקודות. ב-3 במאי 1989, פחות משלושה חודשים

אחרי רצח ספורטס, הם חטפו חייל ביחידת שריון שיצא לחופשה קצרה. שמו היה אילן סעדון והוא ניסה לעצור טרמפים בטרמפיאדה בצומת ראם. רכב עם לוחית זיהוי ישראלית ונוסעים חרדים עצר לו וסעדון עלה עליו. זמן קצר אחרי תחילת הנסיעה הסתבר לו שהנוסעים הם למעשה אנשי חמאס שמתכננים לקחת אותו למחנה הפליטים ג'באליה שברצועת עזה. לאחר שנתקלו בסיור של צה"ל שינו החוטפים את כיוון הנסיעה לפלמחים. סעדון ניסה להיאבק בהם במהלך הנסיעה ונורה בראשו. גופתו הוטמנה על ידי החוטפים באתר גרוטאות באזור פלמחים.

במשך זמן רב משפחתו לא ידעה מה עלה בגורל אילן. "יצאתי לכל החיפושים כל השנים כשבמהלכם איתרנו את החטוף הנוסף, אבי ספורטס", סיפר השבוע לחדשות נענע 10, שרלי סעדון, אחיו של אילן. "שבע שנים חיכינו וחיפשנו את אילן, אלה היו השנים הכי קשות עבורנו. שנים שלמות שמלוות במחשבות אינסופיות. אני ידעתי הרבה פרטים על גורלו של אילן מתוך המערכת, ידעתי בתוך תוכי שלא נראה אותו יותר לעולם, לכל בני המשפחה היתה תקווה שהוא יחזור". שרידי גופתו של אילן סעדון נמצאו ב-1996, לאחר שבע שנים של חיפושים אינטנסיביים. "זה יותר כואב מאשר האפשרות שהיה מת בקרב. הוא היה חייל תמים, שנרצח באכזריות בלי אפשרות להתגונן".

כיום שרלי סעדון מגלה כמעט השלמה עם האפשרות שהאחראיים למותו של אחיו ישוחררו בעתיד, באחת מעסקאות שחרור האסירים. "בזמנו הבטיח לנו רה"מ דאז, יצחק רבין, כי כל אסיר שיש לו דם על הידיים לא ישוחרר. למרות הכאב הרב שעברנו ואנחנו עדיין עוברים, אני מאמין שהגיע הזמן לשלום אמיתי ולפתרון לסכסוך המתמשך. אני חושב שגם אם ישחררו את האחראי לחטיפה, אפשר לעשות את זה בתבונה, מבלי ליידע את הציבור, אחרת זה עלול לפגוע אנושות באמי ובבני משפחתי ולפתוח שוב את הפצעים."

החטיפות – התנהלות חובבנית של חמאס

"אילן סעדון ואבי ספורטס נחטפו בהפרש של כמה חודשים כשהחטיפות לא העידו על תיכנום-יתר בהיערכות החוליות החוטפות. לא היה ברור שהחוטפים ידעו לאן לקחת את החטופים ואיך לנהל מו"מ מול ישראל", מסבירה ד"ר ענת קורץ מהמכון למחקרי ביטחון

לאומי באוניברסיטת תל-אביב. "הרעיון המיידי של החטיפות היה להחזיק קלפי-מיקוח כדי לשחרר אסירים מצד חמאס, מתוך הוכחה לציבור הפלסטיני שחמאס החל במאבק."

באמצעות החטיפות הצליחו ארגוני הטרור לשנות את תחושת הביטחון ששררה עד אז בקרב אזרחי ישראל. "החטיפות היו קו-פרשת-מים מבחינת האזרחים והחייילים בנוגע להתייחסות לטרמפים. בטרמפים היתה תחושת ביטחון ואולי התנשאות של הישראלים מול הציבור הפלסטיני שאמרה 'הם לא יעזו לחטוף באמצעות טרמפים', ו'אנחנו אדוני-הארץ'. החטיפות אירעו בתוך גבולות הקו הירוק, מה שמעיד גם על בוטות ותעוזה יוצאות דופן והיתה לו המשמעות פסיכולוגית בהסתכלות ארוכת-טווח. האוכלוסייה הישראלית פיתחה פחד ממשי כלפי אפשרות של אירועי-חטיפה, בפרט בטרמפים, שכמעט לא היה קודם".

בתקופה הזו החל המאבק פתח-חמאס

אבי ספורטו ז"ל

חמאס התייצב בזירה שבה לפתח היה מעמד מוביל לאורך שנים – המאבק בישראל. "המאבק המזוין הישיר בישראל היה ה'טיקט' של פתח לאורך שנים. אולם חמאס שמר על בידול ואקסקלוסיביות לאורך כל הדרך; הרבה אורך-רוח, אמונה בצידקת הדרך וביכולת לתרגם את המסר לתמיכה עממית חזקה. חמאס הציב עצמו על המפה כחלק אינטגרלי מהמאבק ושמר על ניהול המאבק בנפרד מהנהגת אש"ף", אומרת קורץ. בעוד שפתח התמתן לאורך השנים חמאס לא עבר אף שינוי אלא במישור הטקטי. מצד אחד הוא הסכים להודנא ל-10 שנים תמורת נסיגה לקווי 67' אבל מצד שני הוא דרש להקים מדינה פלסטינית-דתית. כך הצליח להציג חזון מרחיק לכת במקביל למהלכים קונקרטיים ואופרטיביים.

אחת הסיבות המרכזיות להתחזקות של חמאס ברחוב הפלסטיני היא שהארגון היה מודע לקשיי האוכלוסייה במסגרת המאבק והתחשב בה. חמאס הכיר בצורך לצמצם את ימי השביתות הכלליות שהיוו כלי מאבק נפוץ באותם ימים. חמאס היה גם הראשון שקרא להוציא את התלמידים הפלסטינים ממעגל השביתות בבתי-הספר. תוצאות המדיניות הזו ניכרות בבירור כיום, אחרי שחמאס התחזק מאוד, הצליח לנצח את פתח בבחירות הפלסטיניות ולהביסו בקרב השליטה על רצועת עזה.

עוד כתבות ב 20 שנה לאינתיפאדה

דרושים בנענע 10 | תנאי שימוש בנענע 10 | מדיניות פרטיות | הפוך את נענע 10 לדף הבית

גלישה מהירה לאתרים: נטוויז', נענע שופס

כל הזכויות שמורות © 2007 נענע 10 בע"מ